

A – Activitatea Tribunalului Funcției Publice în 2007

de Paul J. Mahoney, președintele Tribunalului Funcției Publice

1. Anul 2007 a fost marcat de intrarea în vigoare a Regulamentului de procedură al Tribunalului Funcției Publice a Uniunii Europene. Acesta a fost publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* la 29 august 2007¹ și, în conformitate cu articolul 121 din regulament, a intrat în vigoare în prima zi a celei de a treia luni de la data publicării sale, respectiv la 1 noiembrie 2007. În aceeași zi au intrat în vigoare² și Instrucțiunile pentru grefierul Tribunalului Funcției Publice a Uniunii Europene³.

2. Dacă primul an de activitate a Tribunalului a fost consacrat în mare măsură definirii procedurilor sale interne și externe și, în special, elaborării proiectului de regulament de procedură, statisticile anului 2007 reflectă deja o activitate judiciară regulată.

Într-adevăr, în 2007, Tribunalul a soluționat 150 de cauze și a înregistrat 157 de noi cereri. În consecință, în prezent aproape a fost atins echilibrul între numărul de cauze înregistrate și cele soluționate.

Numărul de acțiuni introduse în acest an (157) este în ușoară creștere în raport cu anul trecut, când au fost introduse 148 de acțiuni.

Numărul de cauze pendinte (235) rămâne relativ ridicat, în considerarea, în special, a faptului că numărul de cauze soluționate în cursul primului an de funcționare a Tribunalului (50) nu reflectă capacitatea de soluționare a acestuia. Trebuie adăugat că un mare număr de cauze pendinte au fost suspendate până la pronunțarea hotărârilor „pilot” ale Tribunalului de Primă Instanță⁴ sau a deciziilor pe care Curtea urmează să le pronunțe în recurs⁵.

44 % din cauze au fost soluționate prin hotărâre, iar 56 % prin ordonanță. Durata medie a procedurii în cauzele soluționate în 2007 este de 16,9 luni pentru hotărâri și 10,3 luni pentru ordonanțe.

În cursul anului 2007, 25 de decizii ale Tribunalului au fost atacate cu recurs la Tribunalul de Primă Instanță, ceea ce reprezintă 32 % din deciziile atacabile pronunțate de către acesta și 19 % din numărul total al cauzelor soluționate, cu excepția cazurilor de desistare a uneia dintre părți.

¹ JO L 225, p. 1.

² Pentru a informa, pe de o parte, instituțiile, iar, pe de altă parte, organizațiile sindicale și profesionale și comitetele personalului cu privire la noile instrumente procedurale care le sunt aplicabile, Tribunalul a organizat două întâlniri cu reprezentanții acestora, la 23 noiembrie, respectiv la 7 decembrie 2007, în continuarea întâlnirilor inițiate în 2006.

³ JO L 249, p. 3.

⁴ Aproximativ 20 de cauze au fost suspendate până la pronunțarea deciziei Tribunalului de Primă Instanță în cauza Angé Serrano și alții/Parlamentul European (T-47/05).

⁵ Aproximativ 50 de cauze au fost suspendate până la pronunțarea deciziei Curții în cauza Centeno Mediavilla și alții/Comisia (C-443/07 P).

3. Expunerea care urmează va prezenta, în primul rând, principalele elemente noi introduse de Regulamentul de procedură al Tribunalului (I). În continuare, vor fi evocate cele mai semnificative contribuții jurisprudențiale din acest an, cu referire, în ordine, la contenciosul legalității și al despăgubirii (II), la cel al măsurilor provizorii (III) și la cererile de asistență judiciară (IV). În final, va fi prezentat un prim bilanț al practicii în materia soluționării amiabile (V).

I. Principalele elemente noi prevăzute de Regulamentul de procedură

Preocuparea Tribunalului a fost aceea de a păstra o unitate a abordării și a practicii între cele trei instanțe comunitare. Cu toate acestea, au fost introduse anumite elemente noi, în scopul de a pune în aplicare opțiunile exprimate de către Consiliu în special la articolul 7 din anexa I la Statutul Curții de Justiție, adăugată la statutul menționat prin Decizia 2004/752/CE, Euratom a Consiliului din 2 noiembrie 2004 de instituire a Tribunalului Funcției Publice a Uniunii Europene (JO L 333, p. 7, Ediție specială, 01/vol. 5, p. 142), sau pentru a ține cont atât de trăsăturile specifice ale Tribunalului, cât și de cele ale contenciosului pe care acesta trebuie să îl soluționeze.

Principalele elemente noi ale Regulamentului de procedură au fost realizate în jurul a trei idei principale: simplificarea procedurii; examinarea, în orice stadiu al procedurii, a posibilității soluționării amiabile a litigiului; plata cheltuielilor de judecată potrivit regulii „cine pierde plătește”. În plus, merită să fie menționate alte câteva noutăți.

Simplificarea procedurii

Procedura scrisă este, în principiu, limitată la un singur schimb de memorii, cu excepția cazului în care Tribunalul decide că este necesar un al doilea schimb de memorii. Al doilea schimb de memorii poate avea loc fie din oficiu, fie la cererea motivată a reclamantului. Atunci când are loc un al doilea schimb de memorii, Tribunalul poate decide, cu acordul părților, să pronunțe o hotărâre fără parcurgerea fazei orale.

Împrejurarea că, în principiu, are loc un singur schimb de memorii explică faptul că Regulamentul de procedură al Tribunalului este mai strict în ceea ce privește expunerea motivelor și a argumentelor în cererea introductivă, în sensul că această expunere nu poate să fie „sumară”, contrar a ceea ce prevede, ca regulă generală, articolul 21 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție. Într-adevăr, această din urmă prevedere nu poate să priveze de orice eficiență articolul 7 alineatul (3) din anexa I la statutul menționat, cu același rang ierarhic, care enunță principiul unui singur schimb de memorii.

Pe de altă parte, existența, în principiu, a unui singur schimb de memorii explică reducerea termenului pentru depunerea cererii de intervenție: acesta este de patru săptămâni de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* a avizului privind cererea introductivă.

De asemenea, aceasta este la originea deciziei de a nu institui o procedură accelerată, care, potrivit Regulamentului de procedură al Tribunalului de Primă Instanță, presupune, pe lângă judecarea prioritară a cauzei, tocmai existența unei proceduri scrise limitate la un singur schimb de memorii.

Voința de a accelera desfășurarea procedurii scrise a determinat Tribunalul să prevadă că orice excepție de inadmisibilitate formulată prin înscris separat, care, în practică, în cazul unirii cu fondul, poate să prelungească procedura, se formulează în termen de o lună de la comunicarea cererii introductive, și nu în termenul de două luni prevăzut pentru depunerea memoriului în apărare.

În sfârșit, preocupat să vegheze asupra desfășurării legale a procedurii precontencioase și să poată sesiza cât mai repede posibil existența unei eventuale probleme de admisibilitate, Tribunalul a introdus o prevedere din care rezultă că eventuala depunere a reclamației și a răspunsului la aceasta revine de acum înainte reclamantului.

Soluționarea amiabilă

Regulamentul de procedură al Tribunalului consacră soluționării amiabile un capitol separat de cel privind măsurile de organizare a procedurii, reflectându-se astfel ideea că această procedură se distinge de procedura judiciară obișnuită.

Decizia de a încerca soluționarea amiabilă revine completului de judecată, care poate însărcina judecătorul raportor să coordoneze această tentativă.

Problema desistării subsecvente unui acord obținut între părți, în fața sau în afara Tribunalului, este reglementată prin prevederi speciale. În primul caz, termenii acordului pot fi cuprinși într-un proces-verbal, care constituie act autentic. În această ipoteză, cauza este radiată prin ordonanță motivată a președintelui completului de judecată, în care, la cererea părților, sunt constatați termenii acordului. În ambele cazuri, Tribunalul se pronunță asupra cheltuielilor de judecată potrivit acordului părților sau, în lipsa acestuia, cheltuielile rămân la aprecierea sa.

În sfârșit, se prevede că Tribunalul și părțile nu se pot folosi în cadrul procedurii judiciare de opiniile exprimate, de sugestiile formulate, de propunerile prezentate, de concesiile făcute sau de înscrisurile întocmite în vederea soluționării amiabile a litigiului. Într-adevăr, pentru ca o tentativă de soluționare amiabilă să aibă cât mai multe șanse de succes, este necesar să se garanteze părților libertatea de exprimare, pentru a facilita negocierile între acestea, fără ca opiniile exprimate sau concesiile făcute să le poată cauza prejudicii în ipoteza unui eșec.

Cheltuielile de judecată

Până în prezent, potrivit articolului 88 din Regulamentul de procedură al Tribunalului de Primă Instanță, în litigiile dintre Comunități și agenții acestora, reclamantul care cădea în pretenții nu trebuia să suporte decât propriile cheltuieli de judecată, nu și pe cele ale

instituției, cu excepția cheltuielilor apreciate de Tribunal ca fiind provocate acesteia în mod nejustificat sau șicanatoriu ori pentru motive excepționale.

Articolul 7 alineatul (5) din anexa I la Statutul Curții de Justiție prevede că, sub rezerva dispozițiilor specifice din Regulamentul de procedură, orice parte care cade în pretenții este obligată la plata cheltuielilor de judecată, în cazul în care se dispune în acest sens. În această privință, articolul 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură prevede că Tribunalul poate, în măsura impusă de echitate, să decidă ca o parte care cade în pretenții să fie obligată numai la plata parțială a cheltuielilor de judecată sau chiar să nu fie obligată la plata acestora.

Articolul 94 litera (a) din Regulamentul de procedură al Tribunalului prevede că o parte poate fi obligată la plata acelor cheltuieli efectuate de Tribunal care ar fi putut fi evitate, în special ca urmare a unei acțiuni abuzive, până la concurența unei sume forfetare de 2 000 de euro. Se permite astfel ca, în situații excepționale, reclamantul care a sesizat în mod inutil Tribunalul, de exemplu, prin acțiuni repetate și puțin motivate, să fie obligat la plata unei părți din cheltuielile pe care instanța trebuie să le efectueze cu această ocazie. Această posibilitate este conformă cu intenția Consiliului de a limita acțiunile nejustificate în interesul unei bune administrări a justiției, intenție concretizată prin aplicarea regulii „cine pierde plătește” în privința oricărei părți care cade în pretenții în fața Tribunalului.

Alte elemente noi semnificative

Căutarea continuității în modul de funcționare a instanței, în desfășurarea procedurii și în pregătirea cauzelor pentru judecată nu a constituit un impediment pentru adoptarea unei serii de elemente noi, în special în ceea ce privește:

- suspendarea procedurii, buna administrare a justiției fiind în prezent de natură să justifice suspendarea procedurii, după ascultarea părților;
- conexarea, fiind înlăturată cerința prea strictă potrivit căreia cauzele trebuie să aibă „același obiect” pentru a se putea dispune reunirea lor;
- clarificarea regimului măsurilor de organizare a procedurii, respectiv a celui al măsurilor de cercetare judecătorească, primele adresându-se părților, mai precis reprezentanților acestora, iar cele din urmă vizând fie terții, fie părțile însele;
- trimiterea unei cauze de la o cameră de trei judecători ședinței plenare sau unei camere compuse din cinci judecători, trimitere care nu mai necesită consultarea părților, dreptul părților la un proces echitabil fiind deja garantat prin transferul cauzei la un complet de judecată compus dintr-un număr superior de judecători;
- intervenția, Regulamentul de procedură instituind posibilitatea ca președintele completului de judecată să invite un terț care are interes în soluționarea litigiului să intervină;
- ordonanțele, al căror regim este clarificat în aceeași măsură ca acela al hotărârilor.

II. **Contenciosul legalității și al despăgubirii**

Aspecte procedurale

1. *Respingerea prin ordonanță*

Tribunalul a avut ocazia să interpreteze articolul 111 din Regulamentul de procedură al Tribunalului de Primă Instanță, aplicabil *mutatis mutandis*, potrivit căruia, atunci când acesta este în mod vădit incompetent pentru a judeca o acțiune sau atunci când aceasta este în mod vădit inadmisibilă sau în mod vădit nefondată, Tribunalul poate, fără continuarea procedurii, să se pronunțe prin ordonanță motivată.

Tribunalul a apreciat în special că această dispoziție trebuie să se aplice nu numai în situația în care încălcarea normelor în materie de admisibilitate este atât de evidentă și de flagrantă încât nu poate fi invocat niciun argument valabil în susținerea admisibilității, ci și în cazurile în care, cu ocazia studierii dosarului, completul de judecată capătă convingerea că cererea introductivă este inadmisibilă, în special ca urmare a faptului că aceasta din urmă nu respectă cerințele stabilite de o jurisprudență constantă, și, în plus, apreciază că desfășurarea unei ședințe nu ar fi de natură să ofere niciun element nou în această privință (ordonanța din 27 martie 2007, *Manté/Consiliul*, F-87/06, ordonanța din 20 aprilie 2007, *L/EMEA*, F-13/07, și ordonanța din 20 iunie 2007, *Tesoka/FEACVT*, F-51/06).

În plus, Tribunalul a precizat că cea din urmă ipoteză menționată de această prevedere trebuie să fie aplicabilă oricărei acțiuni în privința căreia soluția de respingere este vădită pentru motive care țin de fondul cauzei (ordonanța din 26 septembrie 2007, *Salvador Roldán/Comisia*, F-129/06).

În cauzele citate anterior, Tribunalul a subliniat că respingerea cererii introductive prin ordonanță contribuie la economia procesului și în același timp dispensează părțile de cheltuielile pe care le-ar fi implicat desfășurarea unei ședințe.

2. *Cererea*

În hotărârea din 17 aprilie 2007, *C și F/Comisia* (F-44/06 și F-94/06), Tribunalul a dedus o consecință procedurală a articolului 233 CE și a jurisprudenței conform căreia, în cazul unei hotărâri de anulare, autoritatea administrativă are obligația de a acționa și de a adopta din oficiu măsurile de executare a lucrului judecat, fără să se impună ca funcționarul să formuleze o cerere în acest scop. Tribunalul a apreciat că, atunci când se solicită despăgubiri ca urmare a unui termen nerezonabil de executare sau ca urmare a absenței oricărei măsuri de executare a unei hotărâri, regularitatea procedurii precontencioase nu poate să fie condiționată de formularea unei cereri a funcționarului în temeiul articolului 90 alineatul (1) din Statutul funcționarilor Comunităților Europene (denumit în continuare „statutul”).

3. Actul care lezează

În ordonanța din 24 mai 2007, *Lofaro/Comisia* (F-27/06 și F-75/06), Tribunalul a precizat că un raport de finalizare a stagiului, pe care s-a întemeiat administrația pentru a concedia un agent, nu constituie decât un act prealabil deciziei de concediere și, prin urmare, nu lezează persoana interesată în sensul articolului 90 alineatul (2) din statut.

4. Termenele

Jurisprudența conform căreia adoptarea unei noi reglementări constituie un fapt nou esențial, inclusiv pentru funcționarii care nu intră în domeniul de aplicare al acesteia, dacă această reglementare conduce la inegalități de tratament nejustificate între aceștia din urmă și beneficiarii noii reglementări, și-a găsit aplicarea în cauza *Genette/Comisia* (hotărârea din 16 ianuarie 2007, F-92/05) cu privire la efectele coroborate ale noului statut și ale legii belgiene din 2003 de modificare a condițiilor de transfer în sistemul comunitar al drepturilor de pensie dobândite în Belgia.

În legătură cu un pretins comportament nelegal al unei instituții, în hotărârea din 1 februarie 2007, *Tsarnavas/Comisia* (F-125/05), Tribunalul a amintit jurisprudența conform căreia revine funcționarilor sau agenților obligația de a sesiza instituția cu o cerere de despăgubire într-un termen rezonabil, din momentul în care au luat la cunoștință de situația de care se plâng. Caracterul rezonabil se apreciază în funcție de împrejurările specifice fiecărei cauze și, în special, de importanța litigiului pentru persoana interesată, de complexitatea cauzei și de comportamentul părților respective. De asemenea, trebuie să se țină seama de elementul de comparație pe care îl reprezintă termenul de prescripție de cinci ani, prevăzut, în materia acțiunii în răspundere extracontractuală, la articolul 46 din Statutul Curții de Justiție.

Din ordonanța din 25 aprilie 2007, *Kerstens/Comisia* (F-59/06), rezultă că, în cazul în care, din istoricul consultărilor sistemului Sysper 2 reiese că un reclamant a deschis dosarul care cuprinde actul comunicat acestuia pe cale electronică, trebuie apreciat că reclamantul a luat cunoștință în mod util de conținutul aceluia act, astfel încât termenul de formulare a reclamației curge împotriva acestuia din urmă.

Cu privire la fond

În cadrul acestui raport, este imposibilă o expunere exhaustivă a jurisprudenței Tribunalului din anul 2007. Prin urmare, vor fi evocate numai contribuțiile cele mai semnificative din acest an, în ceea ce privește mai întâi, pe de o parte, principiile generale ale dreptului funcției publice comunitare, urmate, pe de altă parte, de interpretarea principalelor prevederi ale noului statut, care vor fi examinate în ordinea rubricilor din statutul menționat.

1. *Principiile generale ale dreptului funcției publice comunitare*

a) **Obligația de solicitudine**

În cauza *Giraudy/Comisia* (hotărârea din 2 mai 2007, [F-23/05](#)), Tribunalul s-a confruntat cu chestiuni referitoare la concilierea între imparțialitatea și buna desfășurare a unei investigații a Oficiului European de Luptă Antifraudă (denumit în continuare „OLAF”), dreptul la informare al publicului și protecția prezumției de nevinovăție, a onoarei și a reputației profesionale a unui funcționar mutat în interesul serviciului. În speță, Tribunalul a obligat Comisia să repare prejudiciul moral suferit de reclamant, constând într-o atingere adusă onoarei și reputației sale profesionale, ca efect al încălcărilor obligației de solicitudine săvârșite prin mutarea acestuia în urma deschiderii unei investigații de către OLAF. Tribunalul a apreciat că echilibrul corect între interesele reclamantului și cele ale instituției nu fusese respectat de către Comisie, care a asigurat, cu ocazia deschiderii investigației OLAF, o publicitate extrem de amplă mutării reclamantului, lăsând să se înțeleagă că acesta ar fi fost implicat personal în posibilele nereguli în cauză, fără să se asigure nicio publicitate, din propria inițiativă a Comisiei, raportului final al OLAF, care înlătură bănuielile privitoare la reclamant în ceea ce privește susținerile care au condus la deschiderea investigațiilor. Luarea de poziție a purtătorului de cuvânt al Comisiei, prin care acesta și-a exprimat întreaga simpatie, precum și pe cea a instituției, față de reclamant, nu a fost comparabilă, nici ca modalități, nici ca intensitate, cu publicitatea care fusese făcută mutării reclamantului cu ocazia deschiderii investigației. Tribunalul a constatat că, prin faptul că nu a redus la minimum strict necesar prejudiciul produs reclamantului prin deschiderea investigației, Comisia a încălcat obligația de solicitudine care îi revine în raport cu funcționarii și agenții săi și s-a aflat într-o culpă de serviciu de natură a-i angaja răspunderea.

b) **Obligația de asistență**

În cauzele *Vienne și alții/Parlamentul European* (hotărârea din 16 ianuarie 2007, [F-115/05](#)) și *Frankin și alții/Comisia* (hotărârea din 16 ianuarie 2007, [F-3/06](#)), Tribunalul a fost sesizat cu acțiuni în anulare îndreptate împotriva deciziilor Parlamentului European și ale Comisiei de respingere a cererilor de asistență formulate, în temeiul articolului 24 din statut, de către aproximativ 650 de funcționari și agenți temporari, care, înainte de intrarea în vigoare a noii legislații belgiene, obținuseră deja luarea în considerare, în sistemul comunitar, a drepturilor lor de pensie dobândite de la organisme de pensii belgiene și care solicitau Parlamentului European sau Comisiei să le acorde asistență pentru a obține un nou calcul al drepturilor lor de pensie dobândite în Belgia, potrivit normelor legii noi. În hotărârea *Vienne și alții/Parlamentul European*, citată anterior, Tribunalul a precizat că obligația de asistență a instituției nu se subordonează condiției ca nelegalitatea acțiunilor care au motivat cererea de asistență să fie constatată în prealabil printr-o decizie judecătorească. O astfel de condiție ar fi în contradicție cu obiectul însuși al cererii de asistență în cazurile, frecvente, în care aceasta este formulată tocmai pentru a obține, pe calea unei acțiuni judiciare asistată de instituție, constatarea nelegalității acestor acțiuni. Cu toate acestea, este necesar și ca respectivele acțiuni să fie „apreciate în mod rezonabil ca fiind susceptibile să aducă atingere drepturilor funcționarilor”. Atât timp cât reclamantii nu erau în măsură să prezinte „un început de dovadă cu privire la faptul că ar fi fost victime ale unei discriminări,

ca urmare a acțiunilor unui terț”, Parlamentul European a putut în mod întemeiat să aprecieze că nu s-a adus atingere drepturilor statutare ale acestora, care să justifice asistența instituției.

c) Protecția încrederii legitime

Prin hotărârea din 1 martie 2007, *Neirinck/Comisia* (F-84/05), Tribunalul a apreciat că faptul că responsabilul unui serviciu a avut contacte cu un candidat la un post de agent temporar pentru a studia posibilitatea de a-l integra în echipa sa și că și-a manifestat disponibilitatea pentru o asemenea integrare nu demonstrează existența unei promisiuni de recrutare. În consecință, Tribunalul a apreciat că acel candidat la post nu putea susține că administrația i-a indus o încredere legitimă cu privire la recrutarea sa.

2. Cariera funcționarului

a) Recrutarea

i) Noua structură a carierei

În hotărârea din 28 iunie 2007, *Da Silva/Comisia* (F-21/06), Tribunalul a anulat decizia de încadrare în grad a reclamantului, care fusese numit director în urma unei proceduri de recrutare în temeiul articolului 29 alineatul (2) din statut și încadrat în același grad pe care îl deținea anterior, dar pe o treaptă inferioară. Potrivit Tribunalului, din moment ce o astfel de numire constituie o avansare în cariera funcționarului, aceasta nu poate determina o diminuare a gradului sau a treptei sale și, pe cale de consecință, o scădere a remunerației sale fără să fie încălcat principiul dreptului oricărui funcționar la carieră în cadrul instituției sale.

În hotărârea din 5 iulie 2007, *Dethomas/Comisia* (F-93/06), după ce a constatat că Regulamentul (CE, Euratom) nr. 723/2004 al Consiliului din 22 martie 2004 (JO L 124, p. 1) nu cuprinde nicio dispoziție tranzitorie care să afecteze aplicarea articolului 32 al treilea paragraf din statut începând cu 1 mai 2004, Tribunalul a apreciat că, după intrarea în vigoare a acestui regulament, în lipsa unei dispoziții tranzitorii, acest articol rămâne pe deplin aplicabil încadrării în treaptă a oricărui agent temporar numit ca funcționar în gradul pe care îl deținea până în acel moment.

De asemenea, trebuie semnalată hotărârea din 8 noiembrie 2007, *Deffaa/Comisia* (F-125/06), care ilustrează dificultățile tehnice de interpretare a noilor dispoziții statutare, în legătură cu prevederile coroborate ale articolului 44 al doilea paragraf din statut și ale articolului 7 alineatul (4) din anexa XIII din statut, privind o „primă de încadrare” a cărei acordare este legată de dobândirea atribuțiilor de șef de unitate, de director sau de director general.

ii) Concursul

Tribunalul a soluționat numeroase cauze privitoare la concursuri, printre care se poate semnala cauza *De Meerleer/Comisia* (hotărârea din 14 iunie 2007, [F-121/05](#)). În cauza citată anterior, Tribunalul a precizat că atribuția juriului concursului de a-și reexamina deciziile nu este comparabilă cu controlul exercitat, în contextul reclamației, de autoritatea împuternicită să facă numiri (denumită în continuare „AIPN”) și de către instanța comunitară cu ocazia unei acțiuni judiciare și că, în consecință, reclamantul are un interes distinct și real pentru ca cererea sa de reexaminare să fie analizată de juriul concursului, chiar dacă reclamantul avea posibilitatea de a introduce o reclamație și o acțiune judiciară împotriva deciziei inițiale a juriului. În aceeași hotărâre, Tribunalul a analizat dacă, prin intermediul sistemului de consultare a dosarului electronic EPSO, candidații au avut efectiv posibilitatea de a lua cunoștință de decizia inițială a juriului, pentru ca, în termenul acordat, să introducă o cerere de reexaminare a acesteia.

iii) Examenul medical

În hotărârea din 13 decembrie 2007, *N/Comisia* ([F-95/05](#)), Tribunalul a precizat că procedura examenului medical, astfel cum este prevăzută la articolul 33 din statut, trebuie să fie respectată și în cazul candidaților la recrutare într-o țară terță.

b) Pozițiile statutare

În hotărârea din 13 decembrie 2007, *Duyster/Comisia* ([F-51/05](#) și [F-18/06](#)), privind definirea condițiilor unui concediu pentru creșterea copilului, Tribunalul s-a referit la Directiva 96/34/CE a Consiliului din 3 iunie 1996 privind acordul-cadru referitor la concediul pentru creșterea copilului încheiat de UNICE, CEEP și CES (JO L 145, p. 4, Ediție specială, 05/vol. 3, p. 160) pentru a interpreta articolul 42a din statut. Întemeindu-se pe jurisprudența Curții, Tribunalul a precizat că, atunci când AIPN hotărăște asupra unei cereri de anulare sau de întrerupere a unui concediu pentru creșterea copilului, marja sa de apreciere este redusă în cazul în care persoana interesată care beneficiază de un concediu pentru creșterea copilului dovedește, în cererea sa de întrerupere a concediului, că îi este imposibil să se ocupe de copil în condițiile preconizate inițial, ca urmare a unor evenimente survenite după acordarea concediului respectiv. Aceasta poate fi situația în special atunci când funcționarul este afectat de o boală a cărei gravitate sau ale cărei caracteristici îl plasează într-un astfel de caz de imposibilitate. În speță, întrucât aceste condiții nu au fost dovedite, acțiunea a fost respinsă.

c) Notarea – Promovarea

Și în acest an, contenciosul notării și al promovării a fost destul de bogat.

În hotărârea din 22 noiembrie 2007, *Michail/Comisia* ([F-67/05](#)), după ce a arătat că reclamantului, deși aflat în activitate în sensul articolului 36 din statut, nu i s-a încredințat, în cursul perioadei de referință, nicio atribuție susceptibilă de a face obiectul unei evaluări,

Tribunalul a concluzionat că, în mod greșit, Comisia i-a atribuit o notă de merit și a anulat, pentru acest motiv, raportul de evoluție a carierei persoanei interesate.

În hotărârea din 13 decembrie 2007, *Sundholm/Comisia (F-42/06)*, Tribunalul a anulat raportul de evoluție a carierei unui funcționar, întrucât, pentru perioada vizată de acel raport, Comisia nu încredințase obiective și criterii de evaluare persoanei interesate și omisese, cu ocazia evaluării meritelor sale, să ia în considerare o astfel de împrejurare.

În hotărârile din 22 noiembrie 2007, *Dittert/Comisia (F-109/06)* și *Carpi Badia/Comisia (F-110/06)*, Tribunalul a anulat refuzul de promovare a reclamantilor, întrucât un viciu de procedură esențial a afectat procedura de promovare. Într-adevăr, din cauza unei probleme informatice, numele reclamantilor fuseseră omise din lista de care a dispus directorul general pentru atribuirea punctelor de prioritate ale direcției generale, astfel încât acestora nu le fusese acordat niciun punct.

3. Condiții de muncă

În hotărârea din 16 ianuarie 2007, *Gesner/OAPI (F-119/05)*, cu privire la cererea unui agent temporar având ca obiect constituirea unei comisii de invaliditate pentru a beneficia de acoperirea riscului de invaliditate, Tribunalul a anulat decizia de respingere adoptată de autoritatea abilitată să încheie contractele (denumită în continuare „AHCC”), întrucât aceasta s-a întemeiat în mod eronat pe articolul 59 alineatul (4) din statut, considerând că reclamanta nu cumula cel puțin 12 luni de concediu de boală într-o perioadă de trei ani. Tribunalul a precizat că această prevedere „nu are ca obiect fixarea unei condiții legate de durata concediului de boală prealabil care ar trebui îndeplinită de către funcționarii sau de către alți agenți care solicită convocarea unei comisii de invaliditate, ci determinarea condițiilor de exercitare a puterii de apreciere de care dispun AIPN sau AHCC în cazul în care acestea, în lipsa unei cereri a funcționarului sau a agentului temporar, apreciază din oficiu asupra necesității deschiderii unei astfel de proceduri”. Potrivit Tribunalului, refuzul AHCC de a declanșa procedura de invaliditate era cu atât mai criticabil cu cât aceasta nu era abilitată să se pronunțe asupra stării de invaliditate a persoanei interesate. În această privință, Tribunalul a subliniat dreptul funcționarului sau al altui agent ca starea sa de sănătate să fie examinată de o comisie de invaliditate, cu excepția cazului în care cererea are un caracter abuziv.

În hotărârea din 22 mai 2007, *López Teruel/OAPI (F-99/06)*, Tribunalul a precizat derularea noii proceduri de arbitraj medical, descrisă la articolul 59 alineatul (1) al cincilea-al optulea paragraf din statut, prin care funcționarul aflat în concediu medical poate contesta rezultatele controlului medical organizat de instituție, atunci când respectivul control stabilește că absența sa este nemotivată.

4. Regimul pecuniar și avantajele sociale ale funcționarului

a) Remunerația și rambursarea cheltuielilor

În hotărârea din 16 ianuarie 2007, *Borbély/Comisia (F-126/05)*, Tribunalul a respins teza Comisiei potrivit căreia, de la modificarea articolului 5 alineatul (1) din anexa VII la statut,

efectuată prin reforma din 2004, reședința, în sensul acestei dispoziții, nu mai putea fi asimilată cu centrul de interese al funcționarului, astfel cum decurgea dintr-o jurisprudență constantă. Prin urmare, termenul „reședință” trebuie să fie înțeles în continuare ca desemnând centrul de interese al funcționarului sau al agentului.

În cauza *Chassagne/Comisia* (hotărârea din 23 ianuarie 2007, [F-43/05](#)), Tribunalul a respins o excepție de nelegalitate a articolului 8 din anexa VII la noul statut. Tribunalul a precizat că plata forfetară a cheltuielilor de călătorie de la locul de repartizare până la locul de origine nu încalcă obiectivul articolului respectiv, acela de a permite funcționarului să se deplaseze, cel puțin o dată pe an, la locul său de origine, pentru a conserva legături de familie, sociale și culturale, și nici nu depășește limitele amplei puteri de apreciere a legiuitorului comunitar în materie.

b) Securitate socială

În cauza *Roodhuijzen/Comisia* (hotărârea din 27 noiembrie 2007, [F-122/06](#)), Tribunalul a hotărât că o convenție de conviețuire întocmită în fața notarului, în Țările de Jos, între un funcționar și partenera sa permite acesteia din urmă să beneficieze, în temeiul articolului 72 din statut și al articolului 12 din reglementarea comună, de sistemul comun de asigurări de sănătate al Comunităților Europene.

c) Pensii

i) Rata contribuției

În cauza *Wils/Parlamentul European* (hotărârea din 11 iulie 2007, [F-105/05](#)), Tribunalul, reunit în ședință plenară, a respins o acțiune care contesta, pe calea excepției, noile norme de calcul al ratei contribuției funcționarilor la sistemul de pensii, definite de anexa XII la statut. Mai întâi, Tribunalul a înlăturat motivul potrivit căruia respectiva anexă ar fi fost adoptată cu încălcarea procedurii de concertare tripartită în materie de relații cu personalul, instituită prin decizia Consiliului din 23 iunie 1981. Apoi, Tribunalul a hotărât că opțiunea legiuitorului de a defini, la articolul 10 alineatul (2) din anexa XII la statut, rata actuarială ca fiind media ratelor dobânzilor medii reale pentru cei 12 ani ce precedă anul în curs nu este de natură să afecteze validitatea metodei actuariale definite la anexa XII din statut și nici să compromită obiectivul de echilibru actuarial al sistemului comunitar de pensii și că, în consecință, perioada de 12 ani reținută nu era nici vădit eronată, nici vădit neadecvată. În aceste condiții, chiar dacă reieșea din dosar că perioada de referință pentru calcularea contribuției actuariale făcuse obiectul unor negocieri politice și fusese fixată la 12 ani pentru a ține seama și de preocupări bugetare, reclamantul nu putea pretinde că alegerea unei astfel de durate ar fi viciată de un abuz de putere. În sfârșit, reclamantul susținea că anexa XII la statut a încălcat încrederea pe care funcționarii o puteau avea în mod legitim în respectarea articolului 83 alineatul (2) din fostul și din noul statut, care limitează contribuția funcționarilor la o treime din finanțarea sistemului de pensii. Potrivit reclamantului, anexa XII la statut făcuse într-adevăr abstracție de excedentul contribuțiilor plătite de funcționari până la 30 aprilie 2004. Tribunalul a considerat că nu era în măsură să aprecieze temeinicia susținerilor reclamantului cu privire la acest aspect, atât timp cât, în

lipsa unui studiu actuarial al sistemului comunitar de pensii anterior anului 1998, cuantumul contribuției funcționarilor, impusă pentru a asigura echilibrul actuarial al sistemului, nu era cunoscut înainte de această dată.

ii) Transferul drepturilor de pensie

În cauza *Genette/Comisia*, citată anterior, prezentată de către Comisie drept o cauză „pilot”, Tribunalul s-a pronunțat asupra unei chestiuni care privește funcționarii, numeroși în acest caz, care au transferat către sistemul comunitar drepturile de pensie pe care le dobândiseră anterior de la organisme de pensii din Belgia. Reclamantul solicitase ca drepturile sale deja transferate să fie recalculate pentru a se ține cont de normele mai favorabile de transfer instituite de o lege belgiană din 2003. Comisia refuzase să își retragă deciziile referitoare la drepturile de pensie ale reclamantului transferate în cadrul sistemului comunitar, pentru motivul că o astfel de retragere ar fi nelegală în lipsa unor dispoziții de drept comunitar care să autorizeze expres acest lucru. Tribunalul a apreciat că acest motiv era afectat de o eroare de drept. Într-adevăr, Tribunalul a considerat că cerințele generale deduse din jurisprudența Curții pentru retragerea unei decizii individuale cu efecte juridice nu împiedicau retragerea unei astfel de decizii, chiar și legale, cu condiția ca retragerea să fi fost solicitată de către beneficiarul acestei decizii și ca această retragere să nu prejudicieze drepturile terților.

În două cauze, *Tsirimokos/Parlamentul European* și *Colovea/Parlamentul European* (hotărârile din 13 noiembrie 2007, [F-76/06](#) și [F-77/06](#)), Tribunalul a precizat că dintr-o interpretare atât literală, cât și sistematică a articolului 4 litera (b) din anexa IVa din statut rezultă că această prevedere nu privește numărul de ani obținuți ca urmare a unui transfer al drepturilor de pensie către sistemul de pensii comunitar. În consecință, Tribunalul a respins cererile formulate de reclamanți, având ca obiect anularea deciziilor prin care, pentru calcularea contribuțiilor în cadrul activității cu jumătate de normă pentru pregătirea retragerii la pensie a acestora, s-a refuzat să se țină seama de numărul de ani obținuți ca urmare a unui transfer al drepturilor de pensie obținute în sistemele naționale.

iii) Coeficienții corectori

În hotărârea din 19 iunie 2007, *Davis și alții/Consiliul* ([F-54/06](#)), Tribunalul a considerat că noul sistem de pensii, care suprimă coeficienții corectori pentru drepturile de pensie dobândite începând cu 1 mai 2004 și care modifică drepturile de pensie dobândite anterior acestei date, în sensul că, în continuare, coeficienții corectori sunt stabiliți în funcție de costul vieții în statul membru de reședință al persoanei pensionate, și nu în funcție de costul vieții din capitala statului membru al locului de repartizare a funcționarului, nu încalcă nici principiile egalității de tratament și nediscriminării, nici principiile liberei circulații și libertății de stabilire.

5. Regimul disciplinar

În hotărârea din 8 noiembrie 2007, *Andreasen/Comisia* ([F-40/05](#)), Tribunalul a aplicat noul statut în ceea ce privește în special controlul gravității faptelor de la originea revocării

funcționarului. Articolul 10 din anexa IX la statut prevede că sancțiunea disciplinară aplicată trebuie să fie proporțională cu gravitatea abaterii comise și enunță criteriile pe care AIPN trebuie să le ia în special în considerare pentru alegerea sancțiunii. În acest cadru juridic, Tribunalul a analizat argumentele reclamantei legate de o pretinsă încălcare a respectării proporționalității sancțiunii. De asemenea, Tribunalul s-a pronunțat cu privire la aplicarea în timp a prevederilor anexei IX la statut privind constituirea și organizarea comisiei de disciplină, intrate în vigoare pe parcursul desfășurării procedurii disciplinare.

6. Regimul aplicabil altor agenți ai Comunităților Europene

În hotărârea din 4 octombrie 2007, *de la Cruz și alții/Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate la Locul de Muncă (F-32/06)*, Tribunalul a admis cererea reclamantilor, foști agenți locali, care contestau încadrarea acestora în calitate de agent contractual în grupa de funcții II, și aceasta ținând cont de atribuții efectiv îndeplinite.

Cu privire la cheltuielile de judecată

În diferite ocazii, Tribunalul a aplicat articolul 87 alineatul (3) din Regulamentul de procedură al Tribunalului de Primă Instanță, aplicabil *mutatis mutandis*, pentru a decide fie să repartizeze cheltuielile de judecată între părți pentru motive excepționale, în temeiul primului paragraf al acestei prevederi (hotărârea din 7 noiembrie 2007, *Hinderyckx/Consiliul*, F-57/06, și ordonanța din 14 decembrie 2007, *Steinmetz/Comisia*, F-131/06), fie, în temeiul celui de al doilea paragraf, să oblige partea care a avut câștig de cauză să ramburseze celeilalte părți o parte din cheltuielile de judecată efectuate de aceasta din urmă și apreciate de Tribunal ca fiind provocate în mod nejustificat sau șicanatoriu (hotărârea din 9 octombrie 2007, *Bellantone/Curtea de Conturi*, F-85/06, și hotărârea *Duyster/Comisia*, citată anterior), chiar și în situația unei acțiuni vădit inadmisibile (ordonanța din 27 martie 2007, *Manté/Consiliul*, F-87/06).

III. Cereri de măsuri provizorii

În anul 2007 au fost formulate patru cereri de măsuri provizorii, care au fost respinse ca urmare a lipsei urgenței măsurilor solicitate, definite de o jurisprudență constantă în sensul că trebuie să fie pronunțate și să își producă efectele înainte de decizia din acțiunea principală în scopul de a evita un prejudiciu grav și ireparabil intereselor reclamantului (ordonanța președintelui Tribunalului din 1 februarie 2007, *Bligny/Comisia*, F-142/06 R, ordonanța președintelui Tribunalului din 13 martie 2007, *Chassagne/Comisia*, F-1/07 R, ordonanța președintelui Tribunalului din 10 septembrie 2007, *Zangerl-Posselt/Comisia*, F-83/07 R, și ordonanța președintelui Tribunalului din 21 noiembrie 2007, *Petrilli/Comisia*, F-98/07 R).

În cauzele *Chassagne/Comisia* și *Petrilli/Comisia*, citate anterior, judecătorul delegat cu luarea măsurilor provizorii a reamintit jurisprudența constantă a Curții și a Tribunalului de Primă Instanță, potrivit căreia un prejudiciu de natură pur pecuniară nu poate, în principiu, să fie considerat ireparabil sau dificil de reparat atât timp cât acesta poate să facă obiectul unei despăgubiri financiare ulterioare.

În cauzele *Bligny/Comisia* și *Zangerl-Posselt/Comisia*, citate anterior, judecătorul delegat cu luarea măsurilor provizorii a reamintit jurisprudența constantă a Curții și a Tribunalului de Primă Instanță, potrivit căreia susținerea probelor unui concurs general nu poate produce un prejudiciu ireparabil unui candidat dezavantajat printr-o neregularitate săvârșită cu ocazia respectivului concurs. Într-adevăr, în cazul în care este anulată o probă în cadrul unui concurs organizat pentru constituirea unei rezerve de recrutare, drepturile candidatului sunt protejate în mod adecvat dacă juriul și AIPN își reexaminează deciziile și caută o soluție echitabilă în cazul respectiv.

IV. Cereri de asistență judiciară

În cursul anului 2007 au fost adoptate 17 ordonanțe de soluționare a unor cereri de asistență judiciară. Dintre acestea, numai trei cereri au putut fi admise, celelalte fiind respinse fie ca urmare a caracterului vădit inadmisibil sau vădit nefondat al acțiunii care urma să fie inițiată sau al celei introduse, fie ca urmare a faptului că solicitantul nu era sau nu a dovedit că, datorită stării sale materiale, este în imposibilitate totală sau parțială de a face față cheltuielilor legate de asistența și de reprezentarea în justiție.

V. Primul bilanț al practicii soluționării amiabile

În practica sa judiciară, Tribunalul a încercat să răspundă invitației legiuitorului de a facilita soluționarea amiabilă a litigiilor în orice stadiu al procedurii. Astfel, în temeiul articolului 7 alineatul (4) din anexa I la Statutul Curții de Justiție și al articolului 64 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul de procedură al Tribunalului de Primă Instanță, aplicabil *mutatis mutandis* Tribunalului până la intrarea în vigoare a Regulamentului de procedură al acestuia din urmă, Tribunalul a încercat în mai multe rânduri să determine soluționarea amiabilă. Ca urmare a unei soluționări amiabile au putut fi soluționate 14 cauze, dintre care șapte ca urmare a unei intervenții a Tribunalului, cel mai adesea în cursul unei reuniuni informale organizate de judecătorul raportor sau în ședință. Bineînțeles, aceste date pot să evolueze în timp, ca efect al impulsurilor pe care le va da Tribunalul în favoarea căutării unei soluții amiabile în cadrul litigiilor și în funcție de gradul de deschidere pe care îl vor manifesta reprezentanții părților în acest sens.

Chiar dacă nu este nici posibil, nici indicat să fie întocmită o listă exhaustivă a împrejurărilor care sunt de natură a favoriza o soluționare amiabilă a unui diferend, Tribunalul a identificat un anumit număr de categorii de litigii pentru care este adecvat să fie căutată o soluționare amiabilă.

În primul rând, este vorba de acțiunile al căror rezultat veritabil nu poate consta într-o soluție propriu-zis juridică, ce nu ar pune capăt diferendului sau tensiunii conflictuale de la baza litigiului, cel mai adesea de natură interpersonală. În acest tip de cauze trebuie preferată căutarea unei soluții mai echitabile sau mai umane decât cea care ar rezulta dintr-o analiză în drept. Aceasta presupune evident că litigiul nu ridică nicio chestiune de ordin general pentru alți funcționari. În aceeași ordine de idei, este de asemenea adecvată căutarea unei soluționări amiabile în cauzele în care o publicitate nu ar fi pe deplin

justificată și în care nu ar fi evident aportul juridic pe care l-ar reprezenta o hotărâre (de exemplu, în cazul unei hărțuiri morale sau sexuale, al unei mutări a unui funcționar ca urmare a unui conflict între acesta din urmă și ierarhie). De asemenea, se pot cita cauzele repetitive, ulterioare unei cauze „pilot”, care ar putea primi aceeași soluție ca în hotărârea pronunțată în această din urmă cauză.

Trebuie adăugat că autoritatea administrativă dispune destul de des de o marjă amplă de apreciere pentru a realiza misiunile care îi sunt încredințate și că, în acest context, controlul judiciar al legalității interne este adesea marginal. Dacă, în cadrul unui anumit litigiu, legalitatea unui act adoptat de AIPN în temeiul amplei sale puteri de apreciere nu poate fi pusă în discuție de judecător pentru abuz de putere, nu este exclus ca AIPN să își fi putut atinge obiectivul urmărit prin adoptarea unui alt act, la fel de legal ca și cel contestat în fața judecătorului și care ar fi putut evita diferendul în cauză. Această situație este în mod special propice căutării unei soluționări amiabile.

